

Yhteisönrakennuksen voima

Helin, Matti (2022)

Työkaluja yhteisönrakentajalle. Yhteisövalmennus.
TampereMissio. 121 s.

Matti Helinin kirja yhteisövalmennuksesta on kattava kokonaiskuvaus CABLE-mallista (Community action based learning for empowerment), sen kehityksestä, tausta-ajattelusta ja -teorioista sekä yhteisöllisyydestä ylipäätään. Helin käy läpi myös mallin arviointia ja erilaisia soveltamismahdollisuuksia.

Tarkemmin Helin nostaa esille neljän yhteisöllisen tutkijan tai ajattelijan näkemyksiä yhteisöllisyydestä. Freire, Goffman, Nussbaum ja Sen saavat kukin oman luvun ajattelulleen (Nussbaum ja Sen esitellään yhdessä). Tekijä kertoo teoreetikkojen ajattelun keskeiset teemat ja tuo lisäksi ilmi, ketkä suomalaiset tutkijat ovat käyttäneet kyseisen ajattelijan ajatuksia omissa tutkimuksissaan.

Helin osaa popularisoida teoreettista ajattelua ja tuoda sen ymmärrettävästi esille suhteessa yhteisönrakentamiseen. Hän sitoo itsensä aiheeseen, mikä tuo lukijalle lisämielenkiintoa perehtyä yhteisönrakentamiseen.

Helin on seurannut mallin toteutusta ja itsekin soveltanut sitä sekä Diakonia-ammattikorkeakoulussa että (Helsingin) Diakonissalaitoksella työkennellessään. Hän on nähnyt mallin toimivan yhteisöjen rakentamisessa. Kirjassaan hän käy yksityiskohtaisesti läpi mallin eri vaiheet valmistautumisesta arviointiin, ja toteaa samalla, että käytön myötä mallin on huomattu taipuvan käytettäväksi myös perusmallia eri muodoissa soveltaen.

Kirjan lukemalla ryhmäprosesseja aikaisemmin vetänyt henkilö pystyy otamaan mallin hyvin haltuun, joskin myös oman prosessin käyminen läpi olisi oletettavasti hyödyllistä. Kirja sisältää valmiita harjoituksia, joihin on usein liitetty taustoittavaa teoriaa helposti omaksuttavalla tavalla. Näitä lyhyitä taustoittavia ja harjoitusten tavoitteita perustelevia teoriaosia on mahdollis-

ta liittää yhteisövalmennukseen niin haluttaessa. Varsinkin jos ryhmällä on koulutuksellisia tavoitteita (esimerkiksi opintopisteiden kartuttaminen osamisen lisäksi) tai ryhmän kokoonpano on kiinnostunut teoriataustoista, kannattaa kirjan teoria-antia hyödyntää. Keveämmin toteutetussa versiossa on kuitenkin mahdollista tinkiä teoreettisista perusteista ja miettiä perusteluja käytännönläheisesti.

Kirjan loppupuolella Helin esittelee mallin vaikuttavuutta toteutettujen alku- ja loppuarviointien perusteella sekä hyvinkin erilaisia jo toteutuneita prosesseja, jotka auttavat hahmottamaan sitä, miten erilaisissa yhteyksissä mallia on mahdollista soveltaa. Aivan kirjan lopuksi Helin pohtii mallin soveltamista työyhteisöjen koulutukseen, itseohjautuvien tiimien kehittämiseen sekä yhteisövalmennuksen mahtia.

Helinin kirjan perusteella syntyy käsitys, että käsillä on ainutlaatuisen hyvä malli yhteisöjen rakentamiseen. Tämä on varmasti osittain totta, sillä mallia on testattu erilaisissa olosuhteissa ja siitä on saatu hyviä tuloksia. Vastaavanlaisia malleja löytyy sosiokulttuurisen innostamisen puolelta. Tärkeää varmasti on, kuinka prosessi vedetään ja miten ihmiset kokevat pääsevänsä mukaan prosessiin.

Kirja tarjoaa hyvä paketin työntekijöille, jotka haluavat rakentaa yhteisöjä, mutta se on myös hyvä kirja niille, jotka opiskelevat alaa, jossa yhteisöjen rakentamisosaamisesta on hyötyä. Kirja yhdistää käytännön ja teorian mielenkiintoisesti ja helposti omaksuttavalla tavalla.

Ulla Siirto